

er mindre Grund til at fastsætte Erstatning dagvis end efter bestemt Betaling pr. Døgn. Ved Siden af det, jeg her har fremsat, mener jeg, at naar der i Almindelighed kun skal erstattes den halve Betaling, er der saameget mere Grund til at sige, at det skal være Statskassen, som skal udrede Betalingen; thi skulde man blive staaende ved Principet i det Lovforslag, der blev forelagt i forrige Samling, nemlig at Betalingen skulde udredes af Amternes Hartkorn saaledes, at det ene Amts Hartkorn kom til at erstatte det andet Amts Hartkorn i Forhold til de Kjørsler, der ere udredede, finder jeg en saadan Udsevning mindre betydende, naar det alligevel er Hartkornet, der skal bære den hele Byrde. Jeg troer, at enten man betragter det som Meningen med den nærværende Lovgivning, at der skal gives Erstatning, eller man gaaer ud fra, at ingen Erstatning skal gives, maa man komme til det Resultat, at den Erstatning, der gives, maa være en Erstatning af Statskassen, da det ellers kun bliver en Deel af Statens Borgere, der kommer til at udrede Erstatningssummen. Naar det er udtalt af den ærede Forslagsstiller, at Indenrigsministeren har sagt, at de vedkommende Egne, hvor Armeen var concentreret, kunde have Gavn deraf, men at derimod Krigsministeren var af en anden Mening, troer jeg, at denne Udtalelse af Krigsministeren, foruden at den mødte en Deel Modsigelse, ogsaa overfor Indenrigsministerens Udtalelse maa staae meget tvivlsom, saaledes at man snarere kommer til at give Indenrigsministeren Ret end Krigsministeren; thi vel kan det være rimeligt, at vore Soldater, hvor de komme frem i Krigstilfælde, møde en gæstfri Modtagelse, men derpaa troer jeg dog ikke, at man i Almindelighed skal lægge en saadan Bægt, at disse Egne af den Grund skulde give enten Mere eller Mindre, naar der bliver Spørgsmaal om en saadan Erstatning. Det var disse Bemærkninger, jeg har fundet Anledning til at fremsætte ved første Behandling af dette Lovforslag, og jeg skal forbeholde mig at stille Ændringsforslag i de af mig antydede Retninger.

A. Sage: Det er altid forekommet

mig, at den Ret, vi have til at indbringe Forslag, bør benyttes med den største Varsomhed, og at det i Almindelighed bør være Regjeringen, som indbringer de vigtigste Love; men navnlig forekommer det mig nødvendigt strengt at holde over, at man ikke ved privat Forslag fremkommer med nogen Pengelov af nogen Betydning. Dersom det skulde blive Skik, at snart den Eine og snart den Anden i dette eller det andet Thing fremkom med Forslag om at udrede store Udgifter, og at Thingene vedtog dem, seer jeg ikke rettere, end at det enten maatte føre til den allerstørste Confusion i hele vort Finantsvesen, eller at vi tvang Regjeringen til den høist ubehagelige Udvei, at nægte at fremme Lovene til kongelig Sanction. Det har derfor gjort mig meget ondt, at det ærede Medlem, der er saa constitutionelt udvillet, og som i saa mange Aar har havt Sæde her i Salen, har ladet sig forlede — af Billighedshensyn naturligtvis — til at indbringe et Forslag af den Natur. Han siger, at det kun med et ubetydeligt Fleertal nægtedes Fremme i det andet Thing, men det ærede Medlem maa erindre, at medens 25 af de 45 Stemmer, der bleve afgivne i Landstinget, vare imod at fremme Loven til 2den Behandling, vare mange af de 20, der vilde fremme den dertil, kun stemte herfor paa Grund af, at man sjældent nægter at lade en Sag gaae til 2den Behandling; de vilde ikke gribe til den haarde Fremserd at nægte Sagens Obergang til 2den Behandling, og vi have altsaa fra denne Deel af Lovgivningsmagten det utvivlsomste Bewis for, at det ikke vil vide af denne Lov at sige. Der er ikke nogensomhelst Anledning til at troe, at den nu skulde ville gaae en anden Vej end den, som den gik forrige Gang, og med Hensyn til Stillingen ligeoverfor den ærede Regjering maae vi jo vel erindre, at der ikke var Tale om, at Regjeringen vilde vide af Loven at sige, dersom de Penge, der fordres, skulde udredes af Statskassen, hvorimod den ærede Indenrigsminister ikke havde Noget imod at lade det fjorepligtige Hartkorn bære Byrden; men denne Anskuelse fandt ikke Medhold her, idet der var 48 Stemmer imod 40 for, at Statskassen skulde udrede Erstat-